

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

OECD:n Pillar II – hankkeen toimeenpano Suomessa (HE 77/2023)

MINIMIVERODIREKTIIVIN TÄYTÄNTÖÖNPANO -
HALLITUKSEN ESITYKSEN TAUSTA JA KESKEINEN
SISÄLTÖ

EDUSKUNNAN PERUSTUSLAKIVALIOKUNTA
23.11.2023

HALLITUSNEUVOS JARI SALOKOSKI
ERITYISASiantuntija LAURA BURMESTER

Nimistö

- Kansainvälinen hanke suurten konsernien tosiasiallisen vähimmäisverotason varmistamiseksi
 - OECD:ssä hankkeesta käytetään termejä **Pilari II** ja **GloBE** (The Global Anti-Base Erosion Rules)
 - EU:ssa OECD:n hankkeen pohjalta on annettu *“Direktiivi monikansallisten konsernien ja suurten kotimaisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamisesta unionissa”*
 - Suomessa Pilari II:n voimaasaattamiseen tähtäävä laki alustavasti nimeltään *”Laki suurten konsernien vähimmäisverosta”*

OECD-tausta ja EU-direktiivi

Osa BEPS-hanketta

- BEPS (Base Erosion and profit shifting) -toimenpideohjelma julkaistiin vuonna 2013
 - Ohjelmaa viedään läpi OECD:n yhteydessä toimivassa ns. **Inclusive Framework** –kehyksessä (IF), johon on liittynyt yli 140 maata (vrt. OECD:n 38 jäsenvaltiota). IF työskentelee konsensuspohjaisesti.
 - BEPS-ohjelman tavoitteena on yritysverotuksen uudistaminen ja tiettyjen haitallisina pidettyjen ilmiöiden torjunta.
- Minimiverohanke on BEPS-hankkeista viimeisimpiä.
 - Pilari II on osa IF:n piirissä työstettyä ns. kahden pilarin mallia digitalisoituvan talouden verohaasteiden ratkaisemisessa. Mallin toinen osa, Pilari I, tähtää verotusoikeuden osittaiseen uudelleenjakamiseen markkinoiden sijainnin perusteella ja Pilari II puolestaan pyrkii estämään haitallista voitonsiirtoa ja -verokilpailua varmistamalla suurten konsernien vähimmäisverotason kaikkialla maailmassa.
 - Lokakuussa 2021 IF-valtiot ovat julkaisseet nk. ”lokakuun julkilausuman” (October Statement), jossa tavoite kahden pilarin mallista vahvistetaan. Pilari II:n osalta julkilausumassa asetetaan kansalliselle toteutukselle ns. Common Approach –standardi.
 - IF-työn tuloksena Pilari II koostuu mallisäännöistä ja niiden kommentaarista, jota täydennetään ajoittain.

OECD-työn lopputulos

- **Suurten konsernien ylijäämävoittoon kohdistuva 15 % minimiverotus täydennysverona jonkin seuraavan säännön perusteella:**
 - Yhtiön sijaintivaltiossa ***kotimaisen täydennysveron*** (**QDMTT**) perusteella
 - Emoyhtiövaltiossa ***tuloksilukemissäännön*** (**IIR**) perusteella tai
 - Muiden konserniyhtiöiden sijaintivaltioissa ***aliverotettujen voittojen säännön*** (**UTPR**) perusteella (perälautasäännös, jolla lähinnä tarkoitus kannustaa valtioita ottaa järjestelmä käyttöön)
- Noin 140 maata on hyväksynyt konsensusratkaisun
 - Ei velvoita sitoutuneita maita ottamaan GloBe-sääntöjä käyttöön, mutta mikäli maa ottaa ne käyttöön, ne tulee ottaa käyttöön siinä muodossa kuin ne on mallisäännöissä ja kommentaarissa kuvattu (= **common approach**).
 - Maat sitoutuvat siihen, että ne suostuvat järjestelmän soveltamiseen siinäkin tilanteessa, että ne eivät itse ottaisi sääntöjä käyttöön.

OECD-työn aikajana

- GloBE-mallisäännöt hyväksyttiin ja julkaistiin joulukuussa 2021
- Mallisääntöjä selittävä kommentaari ja esimerkkitapauksia julkaistiin helmikuussa 2022
- Epäselvien asioiden osalta työtä on jatkettu työstämällä ja julkaisemalla ns. Administrative Guidance –ohjeistusta (ensimmäiset helmi- ja heinäkuussa 2023)
 - Hyväksytyt AG:t julkaistaan kommentaarin päivityksinä
 - Työtä jatketaan aina tarvittaessa, myös tulevina vuosina.

GloBE-säännöt pähkinäkuoressa 1/2

- Sovelletaan kansainvälisiin **konserneihin**, joiden **konsernitason liikevaihto ylittää 750 MEUR** (minimiverodirektiivillä soveltamisalaa laajennettu myös suuriin kotimaisiin konserneihin).
- Tietyt toimijat (esim. julkisvallan yksiköt, eläkerahastot, voittoa tavoittelemattomat järjestöt ja kansainväliset järjestöt) on vapautettu GloBE-säännöistä. Samoin kansainvälisen merenkulun tulot on rajattu sääntöjen soveltamisen ulkopuolelle.

GloBE-säännöt pähkinäkuoressa 2/2

- 15 % minimiverotuksella tarkoitetaan järjestelmässä määriteltyihin konsernin tuottoihin kohdistuvaa **verotuksen maakohtaista efektiivistä tasoa**
 - Efektiivinen verokanta (ETR) saadaan jakamalla yrityksen maksamat verot sen tulojen määrällä. Mallisäännöissä on yksityiskohtaiset määräykset tosiasiallisen verotason määrittelyssä käytettävien tulojen ja verojen laskemisesta.
 - **tavoitteena on varmistaa, että sääntelyn piirissä olevien yksiköiden verotason arviointi on yhteismitallista kaikissa sääntöjä soveltavissa maissa**
 - **Jos** konsernin verotus tietyllä alueella **alittaa 15 %** vähimmäistason, konsernille **määrätään** sääntöjen mukaista **täydennysveroa (top-up tax)** niin paljon, että 15 % taso saavutetaan kaikissa konsernin toimintamaissa.

Minimiverodirektiivi

The background is a solid teal color. It features several thin, white, curved lines that sweep across the frame. One line starts from the left edge and curves downwards towards the bottom right. Another line starts from the bottom left and curves upwards towards the right. A third line starts from the bottom right and curves upwards towards the top right. These lines intersect to form a series of organic, flowing shapes.

Direktiivin aikajana

- Implementointi EU:ssa yhdenmukaisesti direktiivillä
- Direktiivi hyväksytty 14.12.2022
 - IIR implementoitava 31.12.2023 mennessä ja sovelletaan 2024 alusta alkaen (UTPR 2025 alusta alkaen)
- Common approach korostaa GloBE-sääntöjen ja muun OECD-materiaalin merkitystä, tämä tunnustettu myös direktiivissä → direktiivin sisältö vastaa GloBE-sääntöjä muutamien poikkeuksin
 - OECD-materiaalin jatkokehitys tulevina vuosina voi aiheuttaa tarvetta kehittää myös kotimaan lainsäädäntöä

Direktiivin implementointi

- Direktiivin implementointiin liittyvät erityispiirteet
 - EU-oikeuden edellyttämät mukautukset - keskeisimpinä velvoite soveltaa järjestelmää myös suuriin kotimaisiin konserneihin (sama 750 mEUR liikevaihtoraja) syrjinnän estämiseksi.
 - Kansallinen liikkumavara on poikkeuksellisen kapea (QDMTT:n käyttöön ottaminen, menettelysäännökset), koska direktiivin on tarkoitus saattaa jäsenvaltioiden kansalliset lait vastaamaan OECD:n mallisääntöjen tavoitteita.

Jatkoseuranta

- OECD:n mallisääntöjen kommentaari täydentyy ainakin ensimmäisten vuosien aikana ajoittain uudella ohjeistuksella, jonka vaikutusta kotimaiseen lainsäädäntöön tulee seurata.
- Lisäksi OECD:n piirissä järjestetään sääntöjen käyttöönottajien peer-review – prosessi, jonka tulokset ovat tärkeitä sääntöjen soveltamisen kannalta.
- Koska kyseessä on tyypillisesti rajatylittäviin tilanteisiin kohdistuva sääntely, OECD:ssa työstetään myös kansainvälisiä oikeusvarmuusmekanismeja. Mekanismien kehittäminen ja työn seuraaminen on tärkeää sääntelyn piiriin tulevien konsernien oikeusturvan kannalta.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!